

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 2122
Tarih : 31.05.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu Hakkında Değişiklik Teklifim gerekçeleriyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon				
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	10 Haziran 2016		E.No: 2/1196	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
At	İK	K.T.	AD	MM
TBMM BAŞKANI	İK			

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
31 Mayıs 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
31 Mayıs 2016
No: 55002

GEREKÇE

Bilindiği üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 110 ve 111 inci maddeleri bir malın satılmasının kanuni müddet içinde istenmemesi veya icra müdürü tarafından verilecek karar gereği gerekli giderin on beş gün içinde depo edilmemesine veya talebin geri alınıp da kanuni müddet içinde yenilenmemesi halinde o mal üzerindeki hacizin kalkmasına ile yine borçlu alacaklının satış talebinden evvel borcunu düzenli taksitlerle ödemeyi taahhüt etmesine ve birinci taksiti vermesi halinde icra muamelesinin durmasına dair düzenlemeleri içermektedir. Yani söz konusu düzenlemelere göre icra muamelesinin durdurulması için borçlu kişinin borcunu düzenli taksitlerle ödenmesi taahhüdünde bulunması ve ilk taksiti derhal ödenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yine kanunun 340 ıncı maddesi ise 111 inci madde mucibince veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını, makbul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçlunun, alacaklının şikâyeti üzerine, üç aya kadar hapis cezası ile cezalandırılabilceğini öngörmektedir. Yani taahhüdü ihlal suçunun oluşabilmesi için ortada geçerli bir taksit sözleşmesinin olması ve borçlunun da taksitini ödeme vakti gelmesine rağmen makul bir sebep olmadan bu borcunu ödememiş olması gerekmektedir. Bu durumda alacaklıya bir şikâyet hakkı doğmakta ve şikâyet üzerine borçlu borcunun tamamını ödeyinceye kadar hapis cezasıyla karşılaşmaktadır. Söz konusu hapisle cezalandırma suçu bir kereye mahsus bir yaptırım olmayıp borçlunun ihlal ettiği her taksit vaadi için alacaklının hapis isteminde bulunduğu sürece tekrarlanabilmektedir. Söz konusu madde "sosyal hukuk devleti" anlayışını içeren Anayasa'nın esaslarına aykırılık teşkil etmekte ve bu durum aynı zamanda birçok ailenin parçalanmasına ve mağduriyetine sebep olmaktadır.

Türkiye'de 1980 sonrası özelleştirme, kamu hizmetlerinin piyasalaştırılması, emek piyasasının esnekleşme ve kuralsızlaşma temelinde yeniden yapılanması politikaları AKP iktidarı dönemi ile hız kazanmıştır. Ulusal ve uluslararası bütün sermaye güçlerinin istediği yasal değişiklikler tam anlamı ile AKP'nin tek parti iktidarı ile yerine getirilebilmiştir. Bu çerçevede Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) "İşgücü İstatistikleri 2015" verilerine göre, Türkiye genelinde işsiz sayısı bir önceki yıla göre 204 bin kişi artmış ve 3 milyon 57 bin kişiye ulaşmıştır. Orta Vadeli Program'da işsizlik oranı 2015 yılı için 10,2 olarak öngörülmüş ancak bir önceki yıla göre 0,4 puanlık artışla 2015 yılı işsizlik oranı yüzde 10,3 seviyesinde gerçekleşmiştir. Türkiye'nin yapısal bir sorunu olan işsizlik AKP iktidarının yanlış dış ve iç politikası ve mevcut işsizliği ekonominin doğal bir sonucu olarak gören bakış açısı ile birlikte çok daha derin bir hal almıştır.

AKP iktidarının yalnızca sermaye güçlerini beslemeye yönelik bu kötü ekonomi politikaları nedeniyle giderek artan borçlanmanın sonucunda zaten yoksulluk sınırında olduğu için taksitini ödeyemeyen borçlunun hapis cezası alması ile birlikte borcunu ödemesi de imkânsız hale gelmektedir. Borcu yüzünden bir insanın hapis cezası ile cezalandırılması evrensel insan haklarına da aykırılık teşkil etmekte ve borçlunun 3 ay gibi uzunca bir süre hapis cezası ile cezalandırılması çok daha büyük mağduriyetlere yol açmaktadır.

Bu kanun teklifi ile borcunu ödeme taahhüdünde bulunduğu halde makul bir neden olmaksızın ödeyemeyen yurttaşlara yönelik ekonomik bir suça hapis cezası gibi ekonomik olmayan bir yaptırım uygulanması ile ortaya çıkacak mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 340 ıncı maddesi bir taahhütte bulunulması ve makul bir sebep olmaksızın bu ödemeyi ihlal eden borçlunun *"alacaklının talebi halinde"* 3 aya kadar hapis cezasıyla cezalandırılabilceğı şeklinde bir düzenleme içermektedir. 340 ıncı madde ile borcunu ödeme taahhüdünde bulunduğı halde makul bir neden olmaksızın ödeyemeyen yurttaşlara yönelik ekonomik bir suçla karşılık hapis cezası gibi bir yaptırım uygulanması sonucunda ortaya çıkacak mağduriyetlerin önüne geçilmesi amacıyla 3 aya kadar hapis cezası yerine borcun % 5'i miktarında bir idari para cezası verilmesi sağlanmıştır.

MADDE 2: Yürürlük maddesidir.

MADDE 3: Yürütme maddesidir.

İCRA VE İFLAS KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1: 09/06/1932 tarihli 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun 340 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“111. madde mucibince veya alacaklının muvafakati ile icra dairesinde kararlaştırılan borcu ödeme şartını makul bir sebep olmaksızın ihlal eden borçluya alacaklının şikâyeti üzerine borcunun yüzde beşi oranında idari para cezası verilir.”

MADDE 2: Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3: Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.